

Kalensko

OBČASNÍK PRO DOLNÍ KALNOU A SLEMENO

✓4: 2007

Obec pracuje na zlepšení občanské vybavenosti

V uplynulém období padla důležitá rozhodnutí a významné návrhy podporující rozvoj obce Dolní Kalná, včetně části Slemeno. Obecní zastupitelstvo přizvalo ke spolupráci další odborníky renomovaných subjektů, i občany obce, aby se zapojili do rekonstrukce obecního majetku - mateřské a základní školy, bývalé záložny, areálu koupaliště, lyžařského vleku a obnovy víceúčelové nádrže a jejího okolí ve Slemeně. Obec pracuje na územním plánu a zřizuje obecní příspěvkovou organizaci, která má zajišťovat sociální a pomocné služby občanům.

O objektu bývalé záložny se veřejně vedou debaty již dlouhá léta. Ani zastupitelům není tato budova lhostejná, proto se hledaly vhodné způsoby řešení stávajícího stavu. Objekt je svým vzhledem a svou historií natolik významnou součástí obce, že se zastupitelstvo rozhodlo ponechat ho v majetku obce a zachovat jeho stávající ráz. Využití této budovy je v návrhu směřováno ve prospěch místní samosprávy a veřejných prostor - například knihovna s počítači a připojením k internetu, klubovna a společenská místnost, byt a zázemí služeb pro občany (sociální a technické služby). K financování se zde aktuálně nabízí jako nejlepší možnost využití programu Podpora rozvoje a obnovy regionální infrastruktury, který je spravován Ministerstvem financí České republiky.

Jinou možností, zajímavou pro naši obec, je nový program Ministerstva životního prostředí. Zde se otvírá možnost financování obnovy stávající víceúčelové nádrže ve Slemeně a úpravy okolí v poměrně krátkém časovém horizontu. Tento prostor může být využit nejenom jako místo odpočinku nebo volnočasových aktivit, ale také jako krajinný prvek, který bude významně ovlivňovat okolní krajinu. Přesné možnosti využití a konečná podoba se budou odvíjet od studie, kterou Obec Dolní Kalná zadala ke zpracování.

Již veřejně zmiňovaným projektem je vznik organizace, jejímž cílem je poskytování služeb a podpora občanům v nepříznivé sociální situaci (především jde o lidi starší a s omezenou pohyblivostí). V těchto dnech je zakládána příspěvková organizace, na což navazuje žádost o přidělení registrace poskytovatele sociálních služeb. Tato registrace je uzákoněna novelou Zákona o sociálních službách. Zájem potenciálních klientů je velkou podporou pro všechny, kteří o vznik této nové služby obce usilují. A již nyní se hledají cesty, jak rozšířit služby v sociální oblasti o služby technického charakteru.

V pozadí zájmu nezůstávají ani ti nejmladší. Aktuální dění, plánované akce i technický stav budovy a materiální vybavení ZŠ a MŠ Dolní Kalná nejsou obecním zastupitelstvem opomíjeny. Škola je důležitou součástí obce, patří mezi kritéria hodnotící občanskou vybavenost a budoucím generacím bychom měli zajistit kvalitní výuku v místě bydliště.

K rozvoji vybavenosti celého území přispěje obec vytvořením

územního plánu - nyní jsme ve fázi koncepcce. Na územním plánu jsou mimo jiné závislé nabídky a využití nových stavebních parcel. Tento projekt je ovšem dlouhodobou záležitostí, ve které přijdou na řadu i veřejné připomínky Vás všech.

Co se týká akce „koupaliště“, je zde novým krokem podepsání Smlouvy o budoucí smlouvě kupní mezi farností v Hostinném a Obcí na budoucí výkup pozemků v areálu autokempu pro účel rekonstrukce koupaliště.

Dokončeno je vyřízení petice za obnovu lyžařského vleku v Dolní Kalné. Bylo zjištěno, že stávající lyžařský vlek nemůže být legálně provozu schopen ani při použití nové technologie. Nabízí se tedy otázka, zda hledat možnosti vybudování lyžařského vleku nového.

Již zde uvedený výčet vybraných hlavních akcí ukazuje, že Obec Dolní Kalná si je vědoma zodpovědnosti za své občany a neustále hledá nové a nové možnosti rozvoje svého území. Obecní rozpočet, který není nevyčerpatelný, se snažíme navýšit a pokrýt tak co nejširší spektrum požadavků. Kromě ministerských, kraj- ských i mezinárodních peněz, které by mohly obecní rozpočet zlepšit, se nabízí další možnost v soukromé sféře (např. Nadace ČEZ). Vše je ale závislé na mnoha faktorech. Nezbyvá nám tedy nic jiného, než se poprat s nedostatkem času a intenzivně pracovat na přípravě jednotlivých projektů a snažit se rychle reagovat na přicházející možnosti. (hz)

Stavba přehrad není jediným opatřením na ochranu před povodněmi či suchem

Podniky povodí, kraje i další partneři budou připravovat konkrétní opatření Plánů oblastí povodí, která pomohou ochraně před povodněmi či suchem. Nejdiskutovanější oblastí jsou technická díla (přehrady, poldry), která představují omezení rozvoje mnoha obcí v České republice.

Začátkem listopadu letošního roku vydalo Hnutí DUHA studii na podporu přirozených principů, které je nutné promítnout do konkrétních opatření Plánů povodí. Předkládaná studie shrnuje výsledky lesnického a hydrologického výzkumu a měla by sloužit především coby vstupní podklad pro odbornou diskusi. Poukazuje na to, že nové programy se nemohou omezovat pouze na vodohospodářská opatření v úzkém slova smyslu, ale musí zahrnovat i změny v nakládání s okolní krajinou. Současně ekologická organizace připomíná, že vláda musí reformovat lesní zákon, který změní hospodaření v lesích a nakládání s malými potoky či říčkami, které jimi protékají. Právě tak může úspěšně zadržovat vodu v krajině.

Zdravé lesy lépe zadržují vodu, říkají studie

Ani sebelepší krajina nezabrání suchu nebo povodni, pokud prší málo nebo naopak moc. Ale zdravější lesní hospodaření je pomůže zmírnit...

(Zdeněk Poštulka, vodohospodářský expert Hnutí DUHA)

Pokud chceme úspěšně zadržovat vodu v krajině, musíme změnit hospodaření v lesích a nakládání s malými vodními toky, které jimi protékají. Podle posledních studií specialistů na ekologii je potřeba, aby došlo k reformě lesního zákona, která vyloučí holosečné mýcení lesů a podpoří vysazování lesních kultur vhodných pro dané území. Ta se musí stát důležitou součástí Plánů oblastních povodí, které vznikají pro jednotlivé části České republiky. Je třeba stanovit metodiku zdravé péče o lesy a malé toky, kterou je

podporována ochrana před povodněmi i suchem. Nové výzkumy shrnují výsledky, ke kterým v posledních desetiletích dospěli čeští i zahraniční vědci. Například upozorňují na to, že:

- Holosečná těžba dřeva snižuje schopnost lesní půdy nasávat a udržet vodu. Na vykácených pasekách se rychle rozkládá humus, který by za normálních okolností působil jako houba, zachytil dešťové srážky a jen postupně je upouštěl. Jeho množství zde klesá asi na polovinu. Změna ze stinného lesa na vyprahlou plochu rovněž vyhubí malé organismy, které udržují póry v půdě, a zajišťují tak její schopnost vázat vodu.
- Pěstování umělých smrčů, jež okyselují lesní půdu, způsobuje nejen ztrátu živin, ale také zhoršuje strukturu zeminy a její schopnost zadržovat vodu.
- Stromy s hlubokými kořeny, tedy buky i další listnáče a jedle, vytvářejí v půdě více prostoru, kde se může vsakovat voda. Buk, dub či jedle mají kořeny hluboké více než jeden metr, zatímco smrkové jsou obvykle méně než třicet centimetrů.
- Zdravé lesy jsou důležitou zásobárnou, která zadržuje vodu z tání sněhu a přívalových srážek. Postupně, rovnoměrně během roku ji pak vypouští, takže pomáhá v suchých obdobích i při povodních. Výzkumy ukázaly, že z každého hektaru bučiny v Orlických horách vytéká o 1,35 miliónu litru vody ročně více než z umělé smrčiny. Bukový les o rozloze desetkrát deset kilometrů dodává i během sucha každou sekundu až o 500 litru více pitné vody než stejně velký smrkový porost.
- K ochraně před záplavami pomáhají i takové drobnosti, jako jsou padlé kmeny ležící v korytě lesních potůčků. Zadržují totiž splavované kameny, listy a zeminu a rozlévají povodňovou vlnu v lese, kde neškodí. Přitom výzkumy potvrdily, že ani silná povodeň usazené kmeny neodnese do údolí, kde by vytvářely škodlivé překážky v korytě. Skoro všechny zůstanou ležet, nebo se pohnou jen o pár metrů. Kontrola znojemské přehrady po povodni v roce 2006 ukázala, že velká většina spláchnutých klád na dolním toku nepochází z polomů a vývrátů, nýbrž z pokáceného dřeva, které bylo někde uskladněno.
- Každý kilogram starého, tlejícího dřeva v lese, například padlých kmenů, zadrží asi 2,5 litru vody. Zároveň přispívá k obnově humusu. Proto je důležité, aby legislativa vyžadovala ponechat na každém hektaru vždy několik stromů k zestárnutí a zetlení.

Je důležité, aby připravované plány jednotlivých českých povodí kombinovaly opatření přímo u řek, například místní ochranné hráze kolem obcí nebo vytváření mokřadů, lužních lesů a luk v záplavových zónách, kam by se povodně mohly bez větších škod rozlévat, se změnou hospodaření v okolních lesích a zemědělské krajině. Účinný plán musí požadovat rovněž omezení holosečného kácení a častější výsadbu stromů s hlubokými kořeny – buků, jedlí a dubů.

*Zdroj: www.hnutiduha.cz/publikace/voda_lesni_hospodareni.pdf
(redakčně upraveno)*

Zhodnocením naší krajiny chceme bojovat proti plánům na stavbu přehrady Vestřev

Již několikrát jsme se v našem zpravodaji zmínili o hrozící výstavbě údolní nádrže Vestřev. Můžeme se této hrozbě bránit? Nemáme zde chráněnou krajinnou oblast ani přírodní rezervaci, na loukách nám nerostou vzácné rostliny a v našich lesích žijí jen

obyčejní živočichové. Přesto všechno, významnou zbraní, kterou ve svých rukách držíme, je chuť zde naplno žít a naši krajinu zhodnocovat, revitalizovat a zlepšovat v ní zádržnost povrchových vod. Ke svému úsilí můžeme využít různé nabídky financování, například z operačního programu Životní prostředí na období 2007 až 2013, který podporuje – cituji z dokumentu Ministerstva zemědělství „... budou podporována opatření v krajině přírodě blízkým způsobem (rozlivy, poldry, úpravy koryt v zastavěných územích obcí, zlepšení vodního režimu krajiny) a opatření k optimalizaci vodního režimu krajiny, zvýšení její retenční schopnosti a k ochraně proti vodní erozi...“.

Vhodné místo, na kterém bychom mohli začít se záměrem revitalizace a zlepšování vodního režimu v krajině, jsme našli ve Slemeně. Mnozí znáte místní tiché údolí s malou betonovou nádrží – bývalé koupaliště, které je v současné době v havarijním stavu a jeho oprava je naléhavě nutná. Naším záměrem je zde vybudovat krásný přírodní rybník s upraveným okolím. Na pomoc jsme přizvali odborníky, kteří rozumí krajině a vodnímu hospodářství. Odborníci přijeli na místo, nádrž i její okolí si prohlédli a pak se s námi vydali po cestě vzhůru k prameni potoka. Viděli jsme, že koryto potoka trpí erozí, voda z jarního tání a letní bouřkové přívaly ničí břehy, ze zoraných polí se valí do potoka a do nádrže „červená voda“, kterou nic nedokáže zadržet. Požádali jsme proto odborníky, aby vypracovali studii a zjistili, jak je možno vyřešit problémy s přívalovými vodami, jak je můžeme zadržet v horní části toku a jak zamezit nežádoucímu zanášení nového rybníka splachy z polí. Proto připravovaná studie nebude zaměřena pouze na opravu stávající nádrže, ale bude pojednávat celé údolí kolem potoka.

Děkujeme majitelům pozemků v okolí slemenské nádrže, protože oni udělali důležitý krok k úspěchu našeho projektu revitalizace a nabídli své pozemky do vlastnictví Obce Dolní Kalná. (Jaroslava Vanclová)

Náš poslední hajný

Někteří z nás si možná ještě vybaví Ladův obrázek venkovské hospody: výčepní pult s lahví utopenců, za ním stojí hospodský v čepičce, kluk mu podává džbán na pivo a před pultem je stůl s ubrusem, kde sedí pánové starosta, farář, doktor, řídící a hajný. Někteří kouří z dlouhých dýmek, popíjejí pivo, víno či kávu a vedou řeči, zatímco u vedlejšího stolu sedláci hrají karty. Mám ten obrázek rád, takhle to vypadalo nejen v Ladových Hrusicích, ale v každé venkovské hospodě, tedy i u nás.

Čas však běží nelítostně dál a pomyslný stůl se od té doby téměř vyprázdnil. V roce 1970 odešel řídící učitel, o 7 let později pan farář, v loňském roce pan doktor a letos 26. srpna i náš poslední hajný – Bohuslav Šifta.

Před dvěma lety jsem jej navštívil; psal jsem cosi o Hakamilu a chtěl jsem tam i jeho vzpomínku – vždyť v té hájence několik let i s rodinou bydlel. Tehdy mi mimo jiné řekl: „Pocházím z Ledců, to je 8 km za Dětenicema a po vojně jsem hledal práci u lesního závodu Jičín. Pod něj spadala Nová Paka, a protože tady ve Ždírnici končil Vajs, tak po mně chtěli, abych to tady vzal na 3 měsíce! Nastoupil jsem 4. 6. 1956, první rok i přes zimu jsem tady byl sám. Příští rok zjara za mnou přišla žena, tady jsme měli prvního syna Bódu. Dostali jsme byt v Kalné tam, co je pošta, ale jinak jsme žili v Hakamilu 6 let. Zjara jsme se tam odstěhovali a zůstali vždycky až do listopadu. Měli jsme tam krávu, ta se pohybovala po celém lese. Jednou jsem ji nemohl najít a tak se ptám borovnických kluků, jestli ji neviděli. Voni že jo, tak jsem jim slíbil dvacku, když ji přivedou. Jenže oni mě ji začli vodit domů, i když byla kousek od baráku. A vždycky chtěli dvacku!

Tak jsem to musel rychle zrušit. Jednou zase – to jsme byli na posedu u Panský zahrady – a v podvečer čekali na prasata. Najednou z lesa takovej praskot, my flinty připravený a čekali, že vylezaj prasata – a ona vylezla ta moje kráva!

U hájenky byla oplocená zahrada, asi tak 80-100 m dozadu k Borovnici, potok protékal uvnitř. Nakupovali jsme ve Ždírnici, svítili tlakovou lampou – punčoškou, měl jsem tam 2 metry hlubokou studnu a na ní příruční pumpu kvedlačku, jinak vody je tam všude dost. Ty louky v údolí, co pamatuješ, jsem sekal a sušil, protože jsem měl tu krávu a taky tam byly nějaký políčka – brambory a tak, takže to tam bylo přece jen trochu upravený. Copak, údolí je to pěkný a i když je sevřený, tak je dost prosluněný. Takže i teplota je tam o pár stupňů vyšší, než ve Ždírnici. Co tam ale bylo nepřijemný, to byly bouřky, to to tam práskalo o stošest.“

V Kalné bydlel nejprve u Poznerů (pošta), pak dlouhá léta na faře a nakonec si přestavěl dům po panu Sedlatém na Olšanech. Když vzpomínám na dobu, kdy přišel do Kalné, především se mi vybaví, že do obce rychle zapadl. Byl jedním z prvních brankářů obnoveného fotbalového mužstva po roce 1960 a vztah ke kopané mu už zůstal.

Měl rád společnost a veselí; když na počátku 60. let z nějakého důvodu nebyla v sokolovně tradiční silvestrovská zábava, uspořádal sešlost u něho na faře. Společenská lidé jako byl Bohuslav Šifta milují i posezení při pivu, ostatně mám dojem, že k hajným to zkrátka patří. A on tohle splňoval, navíc býval nejen posluchačem, ale i vášnivým hospodským diskutérem.

Když měl na starost ždírnické lesy např. v Hakamilu, tak se tam skutečně hospodařilo. Po porážení se les uklidil a znova vysadil. Však také ždírníci občas poznamenají: Jó, to se sázelo ještě za Šiftu.

Vzpomínám, jak jsem začátkem 70. let krátce pracoval u něho v lese na brigádě. Jednou jsme spolu značkovali stromy, určené k porážení a on navzdory své mohutné postavě a obtížnému dýchání měl tak dobrou kondici, že jsem mu v tom běhání po lese sotva stačil, ačkoliv jsem přišel čerstvě vytrénovaný z vojny. A zatímco on zašel ještě na pivo, já padl rovnou do postele. Později jsme se pravidelně potkávali, když jeho paní v Kalné prodávala a on jí tam chodil pomáhat.

*** Bohuslav Šifta byl výraznou a známou postavou nejen naší Kalné, ale i okolních obcí – vždyť jeho rajon byl rozsáhlý. Jeho humor, komentáře i valící se postava v lesnické uniformě s jakoby veslujícíma rukama od těla – to vše už je pouze minulostí. Byl mi blízký jako mi je blízký každý, kdo má co do činění s přírodou, rozumí jí a chrání. Vím, že se na něho bude dlouho vzpomínat. Vždyť to byl náš poslední hajný! (Josef Bajer)

Prostranství před školou a úřadem

Jaká má být konečná podoba upravovaného travnatého prostranství před Obecním úřadem a Základní školou v Dolní Kalné? Do tří let mají dosáhnout vysázené rostliny požadované hustoty a výšky (cca 2 m). Co však bude nového již na jaře, jsou nově pořízené lavičky, včetně kruhové lavičky kolem stávající lípy.

Nová podoba tohoto prostoru nebude omezovat veřejně konané akce, ale naopak má zvelebit užívaný prostor. V jednání jsou další možnosti jeho zpestření pro děti a mládež.

Tato úprava byla spolufinancována Královéhradeckým krajem, který finanční dar obci poskytl na základě žádosti o dotaci z drobného programu kraje na rok 2007 v oblasti školství, kultury, volnočasových aktivit a sportu. (hz)

UPOZORNĚNÍ

Upozornění držitelům psů a jiného domácího zvířectva z roku 2004 je nadále v platnosti.

Mimo jiné je zde uvedeno: ...“ustanovení § 127 odst. 1 Občanského zákoníku ukládá povinnost zdržet se takového jednání, které by nad míru přiměřenou narušilo pokojný stav, a dále ukládá učinit taková opatření, aby chované zvíře nemohlo pronikat na cizí pozemky. Držitele, jako i jiné osoby, jsou povinni chovat se tak, aby nedocházelo ke vzniku škod a ohrožování osob. Počty a druhy chovaných zvířat by měl každý přizpůsobit tomu, aby byly majitelem zvládnány a zvířata nepůsobila škody, za které by majitel podle příslušných ustanovení občanského zákoníku odpovídal“.... Celé znění upozornění je stále vyvěšeno na stránkách obce www.dolnikalna.cz.

Obecní zastupitelstvo schválilo vznik příspěvkové organizace Služby Dolní Kalná ke dni 21. 11. 2007 a do funkce vedoucí této organizace byla jmenována paní Dagmar Hetfleišová.

Celé znění usnesení z veřejného zasedání obecního zastupitelstva naleznete na stránkách obce www.dolnikalna.cz

Letáky a jiné reklamní materiály, které jsou vhazovány do poštovních schránek, v sobě mnohdy skrývají pouze zbytečná lákadla nebo případné hrozby (zadlužení apod.). Kdo si nepřeje jejich vyhazování, může použít jednoduchou nálepku „Nepřeji si vyhazování reklamních materiálů.“ K dostání je samolepka ve vybraných papírnictvích a na poštách.

Demokracie na obecní úrovni

V současnosti vidíme a slyšíme ve sdělovacích prostředcích mnoho názorů na způsob, jak uplatňovat demokratické principy na různých úrovních státní správy. Debata o kompetentnosti politiků k rozhodnutí umístit na Česko – Moravském území armádní zařízení jiného státu, nebo například volit prezidenta. Je mnoho jednoznačných vyjádření od politiků s „jasným názorem“. Je mnoho měnících se vyjádření populistů podle barometru volebních preferencí. Na krajských úřadech zase probíhá debata o oprávněnosti krajských zastupitelstev privatizovat nemocnice, nebo zatížení krajského rozpočtu náklady na budování nákladního sídla krajského úřadu.

Všechna tato rozhodnutí nakonec vedou k nějakému výsledku. Prezident bude zvolen ať již přímou volbou, nebo parlamentem a když ne v 1. kole, tak třeba v 5. Jestli byla volba jedné či druhých správná, zjistíme až s odstupem času, podle toho, bude-li naše země vzkvétat či nikoliv.

Ve stejné situaci jsme dnes i v naší obci. Máme zastupitelstvo i starostu a jsou přijímána různá rozhodnutí vedoucí k více či méně viditelným změnám. Ať již na fungování obce, či na prostranstvích, budovách tímto úřadem spravovaných. Nejdůležitější na fungování celého demokratického systému však vidím ve slyšitelnosti různých názorů občanů. Někdo si řekne něco u piva v hospodě, další si povídají před místním koloniálem, hrstka přijde na veřejné zasedání obecního zastupitelstva. Osobně si tak dovolím konstatovat, že názory občanů jsou málo slyšet, či jsou velmi krkolomně interpretovány na různých úrovních. Ve Švýcarsku například obecní zastupitelstvo připraví projekt na zúschlštění prostranství před radnicí a o jeho realizaci musí občané rozhodnout v místním referendu. Umožní se tak občanům, kteří nemají schopnost své názory formulovat, vyjádřit se a hlavně rozhodnout společně. V našem státě, za 17 let života v nově nabyté svobodě práv občanských, však taková zvyklost není. Od politiků pak na různých úrovních často slyšíme, že jsou zvoleni a po tu dobu budou „vládnout“.

Nemyslím si, že by nám švýcarský model odstranil nespokojenost různých skupin obyvatelstva s rozhodnutím politiků. Přesto moudrý hospodář nespěchá s rozhodnutím, které zásadně ovlivňuje další rozvoj obce. Pokud například za Vaším domem je v územním plánu klidová zóna, nebo zóna průmyslová, bude velice těžké bojovat o svá práva občana, majitele nemovitosti, či provozovatele živnosti takové rozhodnutí v budoucnu změnit.

Moudrý hospodář a demokrat zorganizuje veřejnou debatu k návrhu územního plánu, přednášky odborníků, ukázky různých řešení. Zorganizuje například semináře, ze kterých pořídí záznam a sepíše si různé názory, které v často emotivním prostředí zazní. Jedině tak totiž dospěje k řešení, které bude brát ohled na emoce tvořené generacemi starousedlíků, názory nově přistěhovaných majitelů nemovitostí a odborné hledisko územních plánovačů. Je to sice pracné, dlouho to trvá. Ale takové rozhodnutí bude obecně přijato a nebude v budoucnu jej třeba složitě upravovat. Ani tak však není vyloučeno, že za 100 let jej někdo zcela nezmění.

Zmíněné příklady nejsou totiž rozhodnutí, se kterými šli zastupitelé do voleb. To je rozhodnutí, které může ovlivnit i další generace žijící v našem kalenském dolíčku.

Jako příklad nám může posloužit i dnes prováděná úprava prostranství před obecním úřadem. Chodíme kolem s dětmi do

školy. Setkávají se na tomto prostranství mladí školáci i rodáci, hasiči či postižení při akcích, které zde proběhly. Již několikátý den však slyším hlasy kudy chodím. „Tak jsme dohráli fotbal před školou! Konec pouti před úřadem. Sem se již stan s občerstvením při lize v kuželkách nevejde.“ A podobně.

Sám cítím emoce, když vidím měnící se prostranství, které jsem tak často za posledních 10 let viděl, jako místo setkávání a her. Možná je to můj obecný strach ze změn a sklon ke konservatismu. Spíš bych však řekl, že jsem neměl žádnou příležitost se seznámit s podobou zamýšlené úpravy, o které jsem věděl ze zápisu obecního zastupitelstva. A možná k lepšímu pocitu občana, nebo k vhodnému řešení prostranství, mohli naši zástupci lépe rozhodnout, pokud by postupovali více demokraticky. Třeba ani prováděná úprava obavy mé i ostatních nepotvrdí a bude pěkná i účelná současně.

A právě ty pocity, jsou chybou těch, kteří o těchto věcech rozhodli. Oni jsou s námi na stejné lodi při podobném rozhodnutí kohosi v minulosti naplánovat přehradu Vestřev. Dnes jsou však na druhé straně při přijímání vlastních rozhodnutí.

Třeba to není ani chyba zastupitelů, třeba je to jen manažerské pochybení jejich vedoucího. Právě proto se ale na všechny obracím. Nechte zaznít před uskutečněním změn „Vox populi“. Naslouchejte mu, i když si jen mumlá u sklenice piva. Předkládejte mu věci k veřejné debatě. Udělejte nám (občanům i zastupitelům) přednášku s diskusí s odborníkem na územní plánování. My, občané, Vám totiž chceme pomáhat. Žijeme zde všichni pohromadě a tyto věci se nás přímo dotýkají. (Miroslav Fejt)

Cesty...?!

Na zasedání obecního zastupitelstva dne 21. listopadu 2007 upozorňoval pan Oldřich Horák na to, že po obecní cestě vedoucí zadem k „zemědělskému družstvu“ teče voda, a že je to nebezpečné, neboť při mrazech tam vzniká náledí.

Doporučoval bych nejen Oldřichu Horákovi malou procházku po obecní cestě v hořením konci obce, která vede od mostu u čp. 87 k panu Buluškovu a končí u mostu u čp. 95 pan Honců. Po této cestě denně jezdí auta, chodí lidé, kteří zde bydlí.

Přikládám fotografie obou obecních cest ze dne 24.11.2007 ve 13 hodin. Porovnejte sami, kdo má právo si stěžovat na stav komunikací. (Vladislav Nosek)

Dušičkové zamyšlení

Nejen na přelomu října a listopadu, ale i během roku, se rád procházím po hřbitovech – nikde jinde se totiž poměrně rychle o dotyčném místě nedozvíte tolik informací, jako právě tam. Od zjištění, jaké příjmení v daném místě převažuje, jak byli lidé zámožní a co bylo jejich obživou, až po poznání, kdo vytvářel sochařskou výzdobu a jaký měla zadávající rodina výtvarný vkus. Podívejme se teď podrobněji na ten náš hřbitov v Dolní Kalné.

Kdy byl založen, nevíme; jeho dnešní podoba vznikla patrně v období dostavby nového kostela v letech 1723-28. Roku 1767 je pak postavena hřbitovní zeď z kamenů bývalého kostela a zřízena křížová cesta. Ještě dnes je patrné původní rozdělení místa pro pohřbívání mezi jednotlivé obce podle toho, kterým směrem od kostela se nalézaly. A tak Slemenu a Ždírnici patří východní část, Dolní Kalné jižní a Horní Kalné severní část. Na obraze Josefa Vajse z roku 1868 můžeme vidět, že hřbitov v daném roce končil severojižní cestou před vchodem do kostela, později byl rozšířen o část farské zahrady a s otevřením smuteční síně roku 1981 ještě o urnový háj.

Chci se však především zmínit o starých nádherných náhrobcích, svědčících nejen o tom, že obyvatelé Dolní Kalné byli z obcí užívajících hřbitov nejzámožnější, ale i o tom, že Novopacko je krajem sochařským a právě mnohé naše hřbitovy jsou s pískovými anděly, kříži, sochami Ježíše Krista i ostatními výtvarnými vyhotoveními cennými galeriemi pod širým nebem. Nenajdete tu dva stejné náhrobky, každý je na zakázku vytvořený originál, psaný jiným ozdobným písmem, který podává informaci o rodině, jež si jej nechala zhotovit.

Dozvíme se, jak byla majetná, zbožná, jednalo-li se o selský rod, podnikatele, obchodníka či řemeslníka a jsou-li tam vypsáni jmenovitě i s daty pohřbení členové rodu, je to pro jejich potomky mnohdy jediná trvalá informace o jejich předcích. Náhrobek jako PAMĚŤ RODINY.

Letos jsem si toho všiml více než jindy, prohlížel si umělecké ztvárnění, četl jména, příjmení i data a přitom jsem zjistil, že nejsem sám, kdo si nejen čte, ale i unikátnost těchto rodinných náhrobků, vytvořených mnohdy před více než 100 lety, si uvědomuje.

Příkladem může být hrob Hynka Šimka a jeho ženy Alžběty u cesty k pumpě. Jistě byl zámožný, snad obchodník z křižovatky (Zvěřinovi). Narozen 1801, žil v Kalné celé 19. století, zemřel roku 1898 stejně jako jeho o 14 let mladší manželka. Když jsem tam stál a četl si tu nádherným písmem psanou mramorovou desku, pomyslel jsem si: když mu bylo 11 let, táhlo kolem jeho domu napoleonské vojsko, jeho žena se narodila v roce bitvy u Waterloo, byla vrstevnicí Boženy Němcové a v roce 1833 mohli oba jako mladí milenci potkat na Rovních K. H. Máchu.

Ano, náhrobek manželů Šimkových už není jen pamětí rodiny, ale spolu s ostatními pietně udržovanými hroby je i pamětí obce a jejich úctyhodných obyvatel, na které – jsou-li tam i jmenovitě uvedeni – nelze zkrátka zapomenout.

A těm rodinám, kterým náhrobky patří a právě tohle si uvědomují, se sluší poděkovat. Protože nejde jenom o to, že hodnota náhrobků je mnohdy i statisícová, ale skutečnou hodnotu nelze vyčíslit....

(Josef Bajer)

Naše škola v Dolní Kalné

Škola je venkovskou malotřídní školou se třemi třídami a pěti ročníky. Pro své žáky se snažíme připravovat stále něco nového a zajímavého. V loňském roce jsme sice neuskutečnili slíbené lyžování, za to jsme připravili pro žáky ozdravný pobyt v Itálii. Každoročně se všemi žáky pořádáme předvánoční vystoupení pro občany obce a znovu na jaře pro starší občany.

Od října otvíráme pro své žáky celou řadu zájmových kroužků. Nechceme, aby svůj volný čas trávily děti na ulici. Nabízíme proto kroužek keramiky, práci na počítači, sportovní hry, pohybové hry pro menší děti, zábavná odpoledne a angličtinu ve třech skupinách. Přejeme si, aby děti na venkově měly srovnatelné podmínky pro své vzdělání a zábavu jako děti městské.

I my jsme pro tento školní rok připravovali vlastní školní vzdělávací program. Zatím se letos podle tohoto programu budou učit nejmenší prvňáčci, v příštích letech postupně další ročníky. Náš program jsme nazvali „Chceme mít barevný svět“.

Cílem je připravit všestranně vzdělané žáky. Vedeme je proto k samostatnosti, zodpovědnosti, k tvořivému myšlení k samostatnému rozhodování, snažíme se, aby se správně vyjadřovali. Dáváme každému možnost v něčem vyniknout.

Jenom nás mrzí, že někteří z rodičů nevěří tomu, že děti u nás získají stejně kvalitní vědomosti a dovednosti jako na velké škole ve městě a proto své děti nechávají dojíždět do větších škol.

Někteří z rodičů se již přesvědčili, že tak jako v malé školičce není a nemůže být pečováno o jejich dítě ve velkých městských školách.

Rádi bychom připomněli, že školy našeho typu mají určený limit žáků. Pakliže tento limit škola nesplňuje, doplácí škola obec jako zřizovatel. Pokud se škola dostane pod hranici svého limitu, musí rušit třídy. To znamená spojování více ročníků do jedné třídy. To by se asi většině rodičů nelíbilo. Snažíme se, aby žákům v naší škole nic nechybělo. Požadavky na jejich vědomosti a chování musí být však srovnatelné s ostatními školami. (Vedení školy)

Pravý rybí den

Letošní rok nás v naší škole provází voda. Neprasklo nám potrubí, nebojte se, ale vybrali jsme si vodu jako roční téma. To proto, že je tak důležitá pro náš život. Ve středu 31. 10. 2007 jsme uspořádali „Rybí den“. Ptáte se, co to je? Ráno jsme se rozdělili do čtyř skupin a vydali se na čtyři různá stanoviště, kde nám paní učitelky připravily důležitou práci. V červené třídě jsme dostali skleničku a tu jsme pomocí barev na sklo vyzdobili obrázky z vodního světa. Vyrobili jsme si tak tajemný svícen nebo vázičku. Zelená třída se topila mezi barevnými papírovými rybami. Byla to trošku dřina,

protože rovně ustříhnout, nalepit a promáčkнуть není žádná legrace, ale ryby se nám velmi povedly. Naše družina zase voněla senem. Kdo ještě neviděl přírodní rybičku ze sena, tak to o hodně přišel. Krásně voní a je jak z pohádky. Samozřejmě, že ani modrá třída nezůstala pozadu. Největší radost tam měli milovníci rybí pomazánky. Moc dobře tady platilo: „Co si vykrojíš a nazdobíš, to si také sám sníš!“ Naši práci „opepřil“ i pravý rybář. Pan Vostrčil z Vrchlabí, vedoucí rybářského kroužku, nám řekl mnoho nových věcí o rybaření i o ochraně přírody. Teorii jsme hned přeměnili v praxi při poznávací soutěži. Nad některými živočichy jsme se trochu zapotili, ale tímto úkolem jsme prošli všichni, dokonce i prvňáčci. Postaraly se o ně děti ze starších tříd a vzaly si je pod ochranná křídla.

Někteří z nás se chopili možnosti uplatnit své „básnické střevo“ a zúčastnit se soutěže o nejlepší rybí básničku. Den jsme skončili, kde jinde, než ve školní jídelně a jak jinak, než u rybího filé. Až se zase příště takhle sejdem, voda už nepoteče. Bude zmrzlá. Nám to však nevaří, protože to bude stále naše překvapivá voda...

(Za žáky ZŠ Dolní Kalná Mgr. R. Koniková)

Ryba

(Aneta Klenzová)

Ryba plave po potoce
nemá nohy, nemá ruce.
Ploutvemi se pohybuje
na vlnkách se pohupuje.

Když ocasem máchne,
na břeh vodu cákne.
Ryba nikam nechvátá,
červíky si nachevátá.

Rybí vesnice

(Simona Tryznová)

Rybo, rybo, rybičko
Počkej na mě maličko.
Poplujeme spolu hned
a ukážeš mi vodní svět.

Pod vodou je mnoho krásy
ryby, raci, vodní řasy.
Není tu jen tma a ticho,
je zde někdy pěkně živo.

Ryby tu jsou všelijaké,
líné, hravé, zvědavé.
Dnes nemám s sebou udičky,
chci poznat rybí vesnici.

Rybář

(Martin Stránský)

Rybář, rybář rybaři,
snad se mu to podaří.
Má moc pěknou udičku,
a chce chytit rybičku.

Udička už se mu chvěje,
rybář se štěstím směje.
Táhá kapra z vody ven,
splnil se mu jeho sen.

Rybář už domů jede,
kapřika si s sebou veze.
Nikdo mu to nevěří,
že má kapra k večeři.

Hasiči vychovávají své nástupce

Práce s mládeží má u kalenských hasičů tradici již od roku 1925 a jsme rádi, že se v srpnu tohoto roku podařilo na tuto důležitou tradici po několika letech navázat.

Nové družstvo mladých hasičů dnes čítá 29 členů, přičemž nejmladšímu jsou 4 a nejstaršímu 15 let. I přes zatím krátkou činnost mají za sebou již 2 ostré závody. Jejich vůbec první zkušeností byla srpnová soutěž v požárním útoku „O štít města Hostinného“ kde obsadili 3. a 5. místo. Na konci září absolvovala tři družstva branný závod podzimního kola hry Plamen, ve kterém se i přes velmi krátkou přípravu a velikou konkurenci neztratila. Děti předvedly své umění v domácím prostředí na soutěži Kalenský vozík 2007, kde i nejmladší družstvo přípravky ukázalo, že už nejsou žádní „mrňousové“ a sklídilo za to zasloužené ovace publika.

Mladí hasiči se scházejí pravidelně každý pátek v 17 hodin v hasičské zbrojnici a všem dětem jsou dveře otevřené. Nezbyvá tedy než popřát mladým hasičům hodně úspěchů, ale i zábavy a legrace v hasičském životě, a těšíme se, že jednou to budou právě oni, kdo po zahoukání sirény vyjedou na pomoc bližním.

(Roman Zapadlo)

17. listopad byl v Kalné ve znamení hasičů

O víkendových dnech 17. a 18. listopadu jsme mohli být svědky další ukázky z nabídky prací Sboru dobrovolných hasičů. Že se kluci nebojí ani přerostlých stromů uprostřed obce, ukázali znamenitě. S jejich přičiněním padlo šest předem odborně vytipovaných stromů, které ohrožovaly obyvatele obce i jejich majetek.

Skauti z oddílu Kalenka vzpomínají na veselé léto

O letošních prázdninách se skauti z Kalenky opět vydali spolu se skautky z Hostinného tábořit na louku Indianu, ležící blízko malebné přehrady Les království v Nemojově. Do indiánských tee-pee a podsadových stanů se krom vedoucích a kuchařky zabydlelo 33 dětí. Letošním táborovým tématem se stalo Městečko Palermo, takže děti celý týden stály na straně zákona a nastolovaly pořádek ve městě, procházely bojovým výcvikem a pořádně zatápěly místní mafiánské bandě. Zpestřením bylo například kovobojské odpoledne, výuka lasování či základů horolezectví.

Den poté, co jsme v Nemojově úspěšně pozatýkali všechny mafiány, vyrazili jsme my, šařešinové oddílu Kalenky, na týdenní putování pro Českém ráji. Naše putování začalo na Malé Skále a pokračovalo pochodem na hrad Rotštejn, kde jsme se utábořili. Prvního srpna jsme brzy ráno vstali a na hřebeni Kločovských skal jsme uvítali nové skautské století. Roku 1907, tedy přesně před 100 lety, byl totiž zahájen první skautský tábor na světě a všichni skauti v ČR oslavili tento počín brzo ráno na nějakém

kopečku. Na poslední den jsme naplánovali krátký výlet přes Hrubou skálu do Čertoryjí, kde je umístěno pekelně dobré lanové centrum. A pak nezbylo nic jiného, než s hlavou plnou zážitků vyrazit k domovu.

Star wars

S novým skautským rokem skauti zahájili velkou celoroční hru na motivy Hvězdných válek od George Lucase. Hra na motivy Epizody I. proběhla v Hostinném 12. a 13. října. Hra na motivy Epizody II. Klony útočí se uskutečnila 4. listopadu na plácku pod kalenskou sokolovnou. Děti si obě akce rozhodně naplno užily a budou mít na co vzpomínat. *(P. Drahoňovká, redakčně upraveno)*

Betlémské světlo, Poselství dobré vůle

Skauti a skautky s lucernami – obraz, který již nerozlučně patří ke Štědrému dni, podobně jako stromečky či pečení kapří. Tradice roznášení Betlémského světla přitom není nijak stará. Legendy vypráví, že na jednu z prvních křížových výprav do Svaté země se vydal mladík z Florencie. Pod dojmem válečných hrůz přísahal, že když přežije, donese do rodného města plamínek z betlémské baziliky. Po třech letech, těsně před Vánocemi, se vrátil a nesl s sebou zapálenou svíčku. Opatroval betlémský plamínek během své strastiplné cesty, aby splnil slib.

Novodobá historie se začala psát roku 1986. Toho roku se poprvé před Štědrým večerem v přímém přenosu lineckého televizního studia zapaluje Betlémské světlo. Venku stojí lidé ve frontě a z nádraží světlo rozvázejí strojvůdci do celého Rakouska. „Svaté světýlko“ má úspěch. Již tehdy se do roznášení zapojili rakouští skauti.

O rok později už nikoho ani nenapadne, že by se „Betlémské světlo“ nemělo opakovat. V roce 1989, kdy padla „Železná opona“, se okruh, kam svaté světlo proniká, skokem rozšiřuje do sousedních zemí tzv. „východního bloku“. Šíření světla se ujímají Rakouští skauti a světýlko poprvé hoří i před sochou sv. Václava v Praze. Čeští skauti a skautky jej zapalují na Vyšehradě, na hrobě A. B. Svojsíka, zakladatele českého skautingu, a šíří jej po své vlasti. Novodobá vánoční tradice tak zapouští kořeny i v České republice.

V Dolní Kalné budou betlémské světýlko roznášet skautiči z Kalenky na Štědrý den v dopoledních hodinách.

(Výtah z článku převzatého z webu Sdružení salesiánských spolupracovníků: <http://www.acsczech.cz/rs/view.php?cislocianku=2005112802>)

Blahopřejeme:

Dodatečné blahopřání občanům z Dolní Kalné a Slemena, kteří v uplynulém období oslavili své narozeniny začínající požeňnou osmičkou. Mezi oslavence patří:

- ✿ Zapadlová Jarmila (Dolní Kalná č.p. 35)
- ✿ Kordová Božena (Slemeno č.p. 9)
- ✿ Horáková Marie (Slemeno č.p. 8)
- ✿ Devátý Vlastimil (Dolní Kalná č.p. 6)
- ✿ Zaplatílková Eliška (Dolní Kalná č.p. 49)
- ✿ Devátý Milan (Dolní Kalná č.p. 142)
- ✿ Jindřišková Marta (Slemeno č.p. 24)

Všem srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme hlavně pevné zdraví.

(Obecní úřad Dolní Kalná a kolektiv autorů)

Společenské akce v obci:

8. prosince 2007 od 15.00 hodin

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA S ČERTY A MIKULÁŠEM A DISCO PRO DĚTI

Těšíme se na všechny kalenské i slemenské děti.

Pořádá Sokol Dolní Kalná

20. prosince 2007 od 16.00 hodin

UTOPENÁ ŠKOLNÍ TAŠKA - předvánoční vystoupení žáků školy ZŠ a MŠ v Dolní Kalné v sokolovně

❶ termín bude upřesněn na plakátech

ZPÍVÁNÍ POD VÁNOČNÍM STROMEM

občerstvení zajištěno - pořádá Sokol Dolní Kalná

❶ termín bude upřesněn na plakátech (mezi svátky)

PROKLETÍ RODU BASKERVILLŮ ANEB POZOR ZLÝ PES (DETEKTIVKA) - divadelní představení ochotníků spolku Vlastík; občerstvení zajištěno - pořádá Sokol Dolní Kalná

❶ termín bude upřesněn na plakátech

TURNAJ V PING - PONGU - pořádá Sokol Dolní Kalná

✚ 28. prosince 2007 od 17.00 hodin

ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ „HEJ MISTŘE“

Srdečně zveme všechny občany na slavnostní koncert, který se uskuteční v kostele sv. Václava v Dolní Kalné.

Slavnou mši rožmitálského skladatele Jakuba Jana Ryby, která o letošních vánocích zazní i pod Big Benem v parlamentu Velké Británie, přednese novobydžovský chrámový sbor s komorním orchestrem ZUŠ v Novém Bydžově. Sbor řídí: Ing. Jiří Vacek; varhany: Ondřej Vávra; sólisté: Mgr. Eva Staňková - soprán, Kateřina Hamplová - alt, Tomáš Křovina - tenor, Jan Müller - bas

5. ledna, sobota dopoledne

TRÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2008 - Tak jako každý rok se budou skautiči z Kalenky zapojovat do akce hostinské charity. Větší část výdělku poputuje na ústředí České charity a nemalý zbytek zůstane v Pečovatelském domě v Hostinném, kde se za vybrané peníze nakoupí pomůcky a potřebné vybavení pro staré a nemocné spoluobčany (pračka, mandl, vana pro nemohoucí, vozík, jídlonošiče,...)

15. března 2008

JARNÍ PLES RODIČŮ A ŠKOLY

V sokolovně v Dolní Kalné - pořádá ZŠ a MŠ Dolní Kalná

NABÍDKA:

Sokol Dolní Kalná nabízí pronájem sokolovny - sál, jídelna - na termín 30. 12. a 31. 12. 2007 na oslavu příchodu nového roku 2008. Nabídky přijímá p. Drahoňovský, p. Zapadlová.

**Doplňující informace k plánovaným akcím a akce ostatní budou oznámeny buď rozhlasem nebo uvedeny na vytištěných letácích a plakátech organizátorů.*

Víte že...

... se chovatelem roku 2007 stal pan Oldřich Nosek z Dolní Kalné? Jedná se o ocenění zemědělců Královéhradeckého kraje v kategorii chovatel skotu v trutnovském regionu. Předání ocenění proběhlo letos v září u příležitosti konání Královéhradeckých krajských dožíněk 2007. Akce se konala pod záštitou ministra zemědělství České republiky, rady Královéhradeckého kraje, jeho hejtmána a primátora města Hradec Králové.

... Soutěž o nejoblíbenější knihu regionu

V Krkonošském deníku vychází vždy v pátek Soutěž o nejoblíbenější knihu regionu. V soutěži je též uvedena kniha: Dolní Kalná a Slemeno, kterou napsal Josef Bajer. Navrhují, kdyby ti z nás, kteří knihu četli a líbila se jim, vystříhovali kupony, zakřížkovali název této knihy, napsali na dolní okraj kuponu své jméno a poslali je na adresu Krkonošských novin, která je v kuponu uvedena a nebo ji vhodili do poštovní schránky umístěné na obecním úřadě. Soutěž trvá do 20. 3. 2008, takže do této doby je nutné kupony předat nebo odeslat. Kniha je ještě k dostání na obecním úřadě za 280,- Kč. (Milan Devátý)

... Minulost naší obce ve fotografii

Když v roce 1988 zemřel kronikář Miroslav Drahoňovský, pomyslel jsem si, že je to ztráta pro naši vesnici sotva nahraditelná. Časem se ovšem ukázalo, že se našel někdo, kdo se ujal shromažďování a uchování fotografické minulosti obce. Mám na mysli Petra Navrátila, který nejen shromažďuje, třídí, zařazuje a tím vytváří pomyslnou paměť obce, ale navíc formou CD disků nabízí zájemcům o historii Dolní Kalné, aby si tyto cenné snímky mohli doma prohlédnout. Zatím pro zájemce připravil následující tituly:

• HISTORIE OBCE DOLNÍ KALNÁ VE FOTOGRAFII - obsahuje 150 fotografií, nejstarších pohlednic obce, zmizelých domů i téměř zapomenutých událostí.

• HISTORIE OBCE DOLNÍ KALNÁ VE FOTOGRAFII II - čítá 279 obrázků, unikátních snímků např. z prvního přijímání, portréty kněží, svatební fotografie, obrázky ze Slemena, učitelů, mlynářů, stavby hasičárny atd.

• DOLNÍ KALNÁ 1938-1945 - nabízí 83 fotografií, mimo jiné fotografie celnice na mostě u Hamplů, u křižovatky na Ždárnici a u Záuše v Horní Kalné, putování německých uprchlíků ze Slezka, transporty zajatců a jejich podarování potravinami u Kožichu, až po příjezd Rudé armády 10. května 1945.

• ŠKOLNÍ FOTOGRAFIE Z LET 1908-84 (109 snímků) - staré školní fotografie

• OBRÁZKY Z DOLNÍ KALNÉ - 75 fotografií z podzimu 2006 a jara 2007 ukazují, jak je naše ves pěkná, čistá a upravená.

A ještě poznámku: Vláda Vajs nechal zhotovit kvalitní reprodukce nejstaršího obrazu D. Kalné z roku 1868. Jeho zakoupením přispějete částkou Kč 100,- naší škole, kde je také k dostání.

(Josef Bajer, redakčně upraveno)